

ਅਦਾਲਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ, ਜੇ,

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸ. ਰਾਮ ਸੁਖ ਦਾਸ ਅਤੇ ਬੁਰਜ਼ . , — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 281-ਡੀ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)-ਸੈਕਸ਼ਨ 115- ਭਾਰਦ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)-ਧਾਰਾ 227- ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ- ਦਾ ਅਰਥ— ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)— ਧਾਰਾ 13—ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ— ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ— ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ— ਕੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ "ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ "ਕੇਸ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ "ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ।

1919 ਦੇ ਐਕਟ IX ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਪਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜਿੱਥੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ।

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.— ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਯੋਗ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਹਨ ਮੈਸੇਰਸ ਰਾਮ ਸੁਖ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਰਾ ਜੋ ਸੋਲਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹਨ, ਨੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1949 ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰੇਟ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਸ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਅਰਥਾਤ -

“ਕੀ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਦਰਾਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ?”

ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਧਮੀਜਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬ-ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਪਟਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਰਾਏ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਧ ਅਧੀਨ

ਹੁਕਮ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰਣਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। , ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਈਟ ਅਤੇ ਟੈਬਰਨੇਕਲ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ (1) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੀ ਐਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਵੇਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(3) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ (ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਧਮੀਜਾ ਦੁਆਰਾ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਾਏ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਰਾਏ ਜੋ ਹੁਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਲਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਰਾਏ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਨਿਰਣੇ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ 10, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। "ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਚੌਧਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1), ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਕੇਸ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ "ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਾਂਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Asif Mohamad, Translator.